

Bài văn mẫu Phân tích nghệ thuật đặc sắc trong Chuyện chức phán sự đền Tản Viên Văn 10 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

Dàn ý phân tích nghệ thuật đặc sắc trong Chuyện chức phán sự đền Tản Viên

1. Dàn ý phân tích nghệ thuật đặc sắc trong Chuyện chức phán sự đền Tản Viên

a. Mở bài

- Giới thiệu tác giả Nguyễn Dữ và tác phẩm Chuyện chức phán sự đền Tản Viên: Nguyễn Dữ là nhà văn nổi tiếng thế kỉ XVI, “Chuyện chức phán sự đền Tản Viên” là một trong 20 câu chuyện hay nhất trong tập Truyền kì mạn lục

- Khái quát vai trò của các yếu tố nghệ thuật: Bên cạnh nội dung, các yếu tố nghệ thuật cũng góp phần đặc biệt quan trọng làm nên đặc sắc của tác phẩm.

b. Thân bài

Kết cấu kịch tính, lôi cuốn.

- Kết cấu giàu kịch tính với 4 phần rõ rệt, mỗi phần mang một nội dung riêng và có liên hệ mật thiết với nhau:

+ Phần mở đầu: Ở phần này, tác giả giới thiệu trực tiếp tính cách nhân vật từ đó hướng người đọc vào hành động của nhân vật.

+ Phần thắt nút: Hành động đốt đền tà của Tử Văn

+ Phát triển: Tử Văn lên cơn sốt, gặp tên tướng giặc và thổ thần, bị bắt xuống âm phủ trị tội

+ Cao trào: Diêm Vương chấp nhận yêu cầu đổi chất của Tử Văn

+ Mở nút: Tên tướng giặc bị trị tội, Tử Văn trở thành quan phán sự

- Kết cấu lôi cuốn lôi:

+ Tử Văn dám làm chuyện mà ai cũng phải lắc đầu là đốt đền tà, người đọc hồi hộp chờ đợi xem diễn biến tiếp theo.

+ Tử Văn nằm mộng gặp hồn ma tên tướng giặc đến hăm dọa bắt dừng lại đền không sẽ bị giết nhưng Tử Văn vẫn thản nhiên, ung dung coi như không có gì.

Người đọc hồi hộp chờ xem những hành động tiếp theo của hồn ma tên tướng giặc và Ngô Tử Văn.

+ Tử Văn nằm mộng gặp thổ công, được thổ công chỉ rõ lai lịch và tội ác của tên Bách hộ họ Thôi và được mách nước đối phó với hắn. Diễn biến này của câu chuyện khiến người đọc hình dung ra toàn bộ sự việc và càng mong chờ tình tiết tiếp theo

+ Cuộc đấu tranh dưới Minh ti vô cùng gay cấn với hai chặng rõ rệt: Ban đầu Tử Văn yếu thế trước sự giáo biện, giả dối trắng trợn của tên bách hộ họ Thôi nhưng sau đó tình thế đảo ngược, sau một hồi tranh cãi Diêm Vương bắt đầu nghi ngờ, tên tướng giặc bộc lộ bản chất hèn kém, Tử Văn tự tin và giành thắng lợi.

→ Kết cấu truyện vô cùng lôi cuốn khiến người đọc không thể rời khỏi những tình tiết của câu chuyện.

Sử dụng các yếu tố thần kì

Các nhân vật kì ảo

- Hồn ma tên tướng giặc:

+ Là tên tướng bại trận của Bắc triều, hồn ma bơ vơ ở Nam quốc

+ Cướp đền thổ công, những nhiều dân lành, chuyên làm trò thảm ngược

+ Bung bít thượng đế, đút lót tham quan.

+ Khi bị Tử Văn đốt đền, hắn trở tráo đến dọa nạt bắt phải dựng lại ngôi đền.

+ Dưới minh ti hắn tỏ vẻ nhún nhường, đáng thương, bịa đặt, xảo trá, gian dối nhằm buộc tội Tử Văn

+ Tham sống sợ chết, giả nhân giả nghĩa

- Thổ công:

+ Áo vải mũ đen, dáng vẻ nhàn nhã.

+ Có lai lịch hiển hách: Thể hiện qua lời Diêm Vương “người cư sĩ, trung thuần lắm liệt, có công với tiên triều...”.

+ Hiền lành, nhún nhường và là nạn nhân của hồn ma tên tướng giặc.

+ Dẫn đường chỉ lối để Tử Văn thắng kiện dưới Minh ti.

- Diêm Vương:

+ Là người đứng đầu Minh Ti có quyền lực tối cao

+ Ban đầu bị hồn ma tên bách hộ họ Thôi lừa gạt, mắng Tử Văn

+ Sau đó sáng suốt, tỉnh táo, suy xét mọi chuyện và phán xét một cách công bằng

- Các nhân vật quỷ, Dạ Xoa góp phần đem đến sự rùng rợn, sinh động cho thế giới âm phủ.

- Tử Văn: Được chết đi sống lại, sau đó sống ở cõi tiên. Yếu tố kì ảo song hành cùng hành trình đấu tranh giành được công lí và có được thành quả của Ngô Tử Văn.

→ Các nhân vật kì ảo xuất hiện chủ yếu là người của cõi âm, đem đến sự lôi cuốn, thú vị, sinh động đặc sắc cho tác phẩm.

Không gian kì ảo

- Giác mơ của Ngô Tử Văn: Không gian nối liền cõi âm và cõi trần, nơi Tử Văn gặp gỡ hồn ma tên tướng giặc và viên Thổ công. Đây cũng là không gian để Tử Văn tạm lìa cõi trần đến cõi âm.

- Không gian Minh ti: Được miêu tả cụ thể, chi tiết: Có một con sông, trên sông bắc một cây cầu dài ước hơn nghìn thước, gió tanh sóng xám hơi lạnh thấu xương.

→ Gợi cảm giác rùng rợn, khiếp sợ. Nhưng chính không gian ấy lại làm nổi bật khí phách của Ngô Tử Văn bình tĩnh, can đảm

⇒ Sử dụng các yếu tố kì ảo đan xen các yếu tố hiện thực làm tăng tính huyền ảo, thiêng liêng cho câu chuyện, làm cho câu chuyện trở nên sinh động, li kì hấp dẫn và đầy kịch tính bên cạnh những hiện thực được phản ánh.

Nghệ thuật xây dựng nhân vật

- Ngô Tử Văn là nhân vật chính của chuyện được xây dựng bằng cách giới thiệu trực tiếp, bằng lời nói và hành động.

- Hồn ma tên bách hộ họ Thôi là nhân vật phản diện cũng được xây dựng qua hành động, việc làm và lời nói.

- Xây dựng hai tuyến nhân vật thiện ác đối lập rõ rệt

Cách kể chuyện

- Có lời kể của người dẫn chuyện, lời đối thoại của nhân vật và lời bình

- Cách kể chuyện tự nhiên, kịch tính, thu hút người đọc.

- Sử dụng những lời bình cho thấy thái độ, sự đánh giá của tác giả về câu chuyện, góp phần định hướng người đọc.

c. Kết bài

- Khái quát lại những đặc sắc nghệ thuật của tác phẩm

- Khẳng định những giá trị nghệ thuật này đã góp phần làm nên nội dung đặc sắc cho tác phẩm, từ đó thấy được mối quan hệ mật thiết giữa nội dung và nghệ thuật

Top 2 bài văn mẫu lớp 10 Phân tích nghệ thuật đặc sắc trong Chuyện chức phán sự đền Tản Viên hay nhất

Các bài làm văn mẫu Phân tích nghệ thuật đặc sắc trong Chuyện chức phán sự đền Tản Viên ý nghĩa, sâu sắc nhất làm tài liệu tham khảo cho các em học sinh chuẩn bị tốt cho bài kiểm tra sắp tới tại đây:

Phân tích nội dung và nghệ thuật Chuyện chức phán sự đền Tản Viên Ngữ Văn lớp 10 mẫu 1

Chuyện chức phán sự đền Tản Viên là một trong những truyện xuất sắc nhất trong tập Truyện kì mạn lục của Nguyễn Dữ. Sự thành công của tác phẩm không chỉ đến ở nội dung phong phú, hấp dẫn, giá trị nhiều mặt mà còn ở những yếu tố nghệ thuật đặc sắc.

Nét nghệ thuật đầu tiên của truyện chính là sự kết hợp hài hòa giữa yếu tố hiện thực và kì ảo. Để tạo ra tính chân thật cho tác phẩm tác giả đã giới thiệu nhân vật và sự việc cụ thể, ngay cả thời gian và địa điểm cũng đưa ra một cách chính xác: “Ngô Tử Văn tên là Soạn, người huyện Yên Dũng, đất Lạng Giang” “Năm giáo Ngọ, có người ở thành Đông Quan vốn quen biết với Tử Văn, một buổi sớm đi ra ngoài cửa tây vài dặm,...”. Những yếu tố hiện thực này sẽ khiến cho câu chuyện trở nên chân thực, tạo lòng tin nơi người đọc.

Nhưng để tăng sức hấp dẫn cho câu chuyện, tác giả đã có sự đan xen, kết hợp hết sức hài hòa với những yếu tố kì ảo. Theo bước chân của nhân vật chính Ngô Tử Văn người đọc được gặp hồn ma của tên Bách hộ họ Thôi để thấy được sự xảo trá của hắn, đe dọa hòng làm Ngô Tử Văn lung lay ý chí. Không chỉ vậy, người đọc còn được xuống cõi âm ti âm u, tăm tối, cây cầu dài hơn nghìn thước được bắc qua một con sông lớn mà “gió tanh sóng xám, hơi lạnh thấu xương”. Cả một thế giới ma quỷ mà ta thường chỉ biết đến qua tưởng tượng hiện ra trước mắt người đọc: “mấy vạn quỷ Dạ Xoa đều mắt xanh, tóc đỏ, hình dáng nanh ác”; cung điện của Diêm Vương thăm thẳm với những bóng quỷ, hồn ma. Thế giới huyền ảo được miêu tả hết sức chi tiết, sinh động, làm ai nấy đọc cũng không khỏi rùng mình, sợ hãi. Hai yếu tố hiện thực và kì ảo đan cài với nhau trong đó yếu tố kì ảo là nghệ thuật giúp cho câu chuyện thêm phần sinh động, hấp dẫn. Đồng thời cũng phản ánh đúng tinh thần chung của Nguyễn Dữ trong cuốn Truyền kì mạn lục là lấy cái “kì” để nói cái “thực”.

Kết cấu của truyện cũng là một nét đặc sắc không thể không nhắc đến. Truyện có kết cấu li kì, nhiều chi tiết vô cùng hấp dẫn. Kết cấu tác phẩm như một màn xung đột kịch, có mở đầu, có thắt nút, cao trào và có kết thúc. Lớp lang các phần gắn bó với nhau hết sức chặt chẽ, đỉnh điểm là sự kiện khi Diêm Vương phán xét tội lỗi của Tử Văn khi chỉ nghe câu chuyện từ một phía, nhưng ngay sau đó, tình thế căng thẳng đã được giải quyết, Tử Văn trình bày sự việc và được Diêm Vương cử người đi điều tra. Tên Bách hộ họ Thôi gian dối đã bị vạch trần bộ mặt gian xảo, độc ác và bị trừng trị thích đáng. Còn về phần Tử Văn cũng nhận được phần thưởng xứng đáng cho tính cách bộc trực, thẳng thắn ghét tà gian của mình. Kết thúc theo lối có hậu là kết thúc phổ biến trong truyện truyền thống.

Tính cách các nhân vật cũng được chú trọng xây dựng, họ có tính cách vô cùng sinh động, mỗi nhân vật thường đại diện cho một kiểu người trong xã hội. Tử Văn mang trong mình những phẩm chất đẹp đẽ của một bậc quân tử: cương trực, thẳng thắn, không chấp nhận sự phi nghĩa hoành hành, dám làm dám chịu. Tính cách của Ngô Tử Văn tiêu biểu cho kiểu nhân vật chính nghĩa, hội tụ đầy đủ những vẻ đẹp của con người. Để làm nổi bật tính cách của nhân vật, Nguyễn Dữ đã lựa chọn tình huống hết sức tiêu biểu: Tử Văn đốt đền tên Bách hộ họ Thôi vì hắn những nhiều trong nhân gian, làm cuộc sống người dân cực khổ. Hành động này đối với những người khác là vô cùng liều lĩnh bởi vậy ai cũng lắc đầu sợ hãi, riêng Tử Văn “vẫn vung tay không cần gì cả” điều đó cho thấy thái độ dứt khoát và quả cảm của Ngô Tử Văn. Hành động của Tử Văn không phải là một sự liều lĩnh, bột phát mà đã có sự chuẩn bị từ trước, trước khi đốt đền Tử Văn đã “tắm gội sạch sẽ, khăn trời, rồi châm lửa đốt đền”, Tử Văn ý thức được hành động của mình là chính nghĩa nên chàng không hề sợ hãi. Khi gặp tên tướng giặc, bị hồn ma hắn thị uy, dọa nạt, Tử Văn “vẫn cứ ngồi ngất ngưỡng, tự nhiên” không nao núng tinh thần. Đứng trước

Diêm Vương, bị Diêm Vương quát mắng, Tử Văn vẫn vô cùng bản lĩnh, tự tin trình bày vấn đề “lời rất cứng cỏi, không chịu nhún nhường chút nào”. Toàn bộ ngôn ngữ, hành động thống nhất với nhau chặt chẽ để minh chứng cho nhận định ban đầu của Nguyễn Dữ khi giới thiệu về nhân vật: “Chàng vốn khảng khái, nóng nảy, thấy sự tà gian thì không thể chịu được, vùng Bắc người ta vẫn khen là một người cương trực”.

Ngoài ra, để tạo sức hấp dẫn cho tác phẩm còn phải kể đến ngôn ngữ nhân vật. Mặc dù ngôn ngữ trong tác phẩm không được xây dựng quá nhiều nhưng nó cũng đã phần nào giúp khắc họa tính cách nhân vật. Ví dụ như nhân vật Ngô Tử Văn cương trực thẳng thắn thì ngôn ngữ sẽ: “Ngô Soạn này là một kẻ sĩ ngay thẳng ở trần gian, có tội lỗi gì xin báo cho, không nên bắt phải chết một cách oan uổng”. Ngô Tử Văn nói ngay sau khi bị bọn quỷ Dạ Xoa đến bắt đi, không gian vô cùng lạnh lẽo, sợ hãi, nếu là người bình thường có lẽ đã không đủ can đảm để nói bất cứ điều gì. Riêng Tử Văn vẫn bình tĩnh kêu oan, lời nói đó cho thấy sự bình tĩnh và tinh thần quyết đấu tranh cho lẽ phải của Tử Văn.

Các yếu tố nghệ thuật trên đã được Nguyễn Dữ kết hợp một cách hài hòa, nhuần nhuyễn làm nổi bật giá trị nội dung của tác phẩm. Qua đây ta cũng có thể thấy được tài năng bậc thầy của Nguyễn Dữ trong nghệ thuật dựng truyện nói chung

Văn mẫu lớp 10 Phân tích nội dung và nghệ thuật Chuyện chức phán sự đền Tản Viên mẫu 2

Truyện ngắn Nguyễn Dữ luôn mang đến những ý nghĩa sâu sắc cho cuộc sống của con người. Các tác phẩm của ông cho đến nay vẫn nguyên giá trị, truyện của Nguyễn Dữ không chỉ có giá trị về mặt nội dung mà còn có giá trị về mặt nghệ thuật. Tiêu biểu trong tập truyện kì mạn lục của Nguyễn Dữ là tác phẩm Chuyện chức phán sự ở đền Tản Viên. Có thể nói tác phẩm này là một truyện đặc sắc.

Trước hết tác phẩm đặc sắc ở mặt nội dung, Chuyện chức phán sự ở đền Tản Viên đã xây dựng được những nhân vật đại diện cho những kiểu người có trong xã hội thực tế của con người.

Thứ nhất là nhân vật chính Ngô Tử Văn, chàng là một nho sĩ yêu cái thiện diệt cái ác. Chàng đại diện cho nhân loại, cho con người luôn khát khao đấu tranh bảo vệ cái thiện, cái chính nghĩa cái công lí, sự thật ở đời. Vốn là người không chịu được những điều sai trái cho nên khi thấy thần miếu hoành hành những nhiễu nhân dân cho nên chàng quyết định đốt đền mặc dù biết điều đó có thể khiến chàng mất mạng. Kể cả khi có hiện tượng chàng có thể chết bất cứ lúc nào, đối diện với tên

giặc phương Bắc và trước những lời đe dọa của hãn chàng vẫn quả quyết không xây lại đền.

Và cho đến khi hồn chàng xuống âm phủ, đối diện với hình phạt vì tội được cho là rất nặng, chàng cũng không hề nhún bước. Chàng tìm ra sự thật và giúp cho người có công với đất nước lấy lại được đền, tên giặc phương bắc bị đày xuống ngục cửu u còn mình thì thành một phán sự ở đền Tản Viên. Hành trình Tử Văn bảo vệ lễ đúng là hành trình con người bảo vệ công lí, chính nghĩa. Không những thế Tử Văn còn đại diện cho kiểu người anh hùng, hi sinh vì lẽ lớn trong cuộc đời. Đời ai cũng phải chết cốt là để lại được tiếng về sau.

Thứ hai nhân vật họ Lôi và những tên quan ăn hối lộ đại diện cho những thế lực xấu và những tên quan tham trong xã hội. Chúng không những ăn cướp mà chúng còn la làng đã thế lại đồng lõa khiến cho thế lực của chúng quá to lớn. Chính vì thế mà người có công cho đất nước như ông lão nọ mà không thể nào đấu lại chúng được. Ông chỉ có một mình mà chúng thì lại quá đông, ông chỉ còn biết ngồi trông chờ thời cơ đến. Trong cuộc sống của chúng ta cũng vậy, cái ác thường rất lớn, dễ sống thiện sống đẹp thì khó còn dễ sống ác thì lại rất nhanh, nó bắt đầu bằng những thói xấu và nó trở thành kẻ chế ngự con người. Vì thế đấu tranh lại nó rất gian nan và đòi hỏi con người phải kiên trì, phải dũng cảm.

Truyện không chỉ đặc sắc về nội dung mà nó còn đặc sắc về mặt nghệ thuật. Yếu tố kì ảo là nét đặc sắc nghệ thuật trong thiên truyện này. Tử Văn vốn là người trần mắt thịt mà có thể chiến đấu lại với hồn ma của tên giặc kia hay chết đi hai ngày rồi mà vẫn còn có thể sống lại. Tác giả sử dụng nghệ thuật kì ảo để làm tăng thêm sự huyền ảo, truyền thuyết cho câu chuyện. Đồng thời thể hiện được vị trí của con người trong vũ trụ và đời sống tâm linh con người Việt xưa.

Như vậy có thể khẳng định rằng tác phẩm Chuyện chức phán sự ở đền Tản Viên là một tác phẩm không chỉ đặc sắc về nội dung mà còn đặc sắc về nghệ thuật. Nguyễn Dữ đã kế thừa nét nghệ thuật kì ảo của truyền thuyết dân gian để làm nên tác phẩm của mình. Nó góp phần làm tăng hiệu quả truyền đạt nội dung đến người đọc.